

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt - kr.
Hat hóra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékkel együtt: 1-100 szóig 1 frt 30 kr., a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számítatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közlésért 7 kr., kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr.

Egy kis számítás.

A megyei tisztviselők nyugdíj-intézményének tárgyában kiküldött bizottság nehéz terhet vállalt magára. Lekötelezi vele a megye közönségét, ha sikerül a reá bízott feladatot jól megoldania.

Mert legnehezebb dolog volt mindig a világon: pénzt előteremteni. A megyei nyugdíj-alaphoz pedig pénz kell, igen sok pénz!

Bars megye tisztviselőinek évi fizetése az új szabályzat szerint 52,000 frtot tesz ki. A tisztviselők nyugdíjazásához tehát — a fizetés 10%-át véve föl — kelleni fog 5200 frt évenként.

Ezen összeg 5%-kal tőkésítve 104-ezer forintnak felel meg. És ha még le is vonjuk ebből a tisztviselők 1%-os évenkénti járulékát, ami tőkésítve 10,400 frtot tesz ki, még mindig marad 93,600 frt, ami a nyugdíj-alaphoz okvetlenül szükséges. — Honnan vesszük ezt a tömérdek pénzt?

A bizottság könnyen kidolgozhat egy megfelelő szabályzatot, — (a dolog megérlelése végett mi is kezdünk jelen számunkban ilyet közölni) — de a pénzt nehéz lesz előteremtenie.

Pedig azt elő kell teremtenünk minden áron! Saját vérünk: tisztviselőink életkérdése az. És egy jó közigazgatás első és elengedhetlen feltétele.

Minden tényezőt be kell hát vonnunk e kérdés megoldásába.

Járuljon az alap megteremtéséhez maga a tisztviselői személyzet, a megye és a társadalom egyaránt.

A tisztviselői karnak az alaphoz való hozzájárulása nagyon igazságos dolog. Ő élvezi a nyugdíjat és hogy élvezhesse, fizetésének egy részét évenként át kell engednie e célra. De őt sem lehet jobban megterhelni, mint ami más, nyugdíj-képes tisztviselőknél elfogadott dolog, t. i.: egyszersmindenkorra fizetése 20%-ának és évenként fizetése 1%-ának levonásával. Ezen járulékokat — ha az első 10-évben nyugdíjat nem adunk és a járulékokat ez idő alatt szintén az alaptőkéhez csatoljuk — fölszaporodott kamataikkal együtt 23,000 frtra tehetjük. S így még 70,600 frt marad, amit a nyugdíj-alapra valahonnan elő kell teremteni.

A megyének és társadalomnak, mint másik két faktornak tehát hatalmas tényezőket kell mozgásba hozni, hogy e hiányzó nagy összeget előteremteni bírja.

Legelőször is minden, a megyénél létező a lapot, amely jogosan e célra fordítható: a nyugdíj-alapba kell bevonni. Pozsonymegyében, ahol csak a legutóbbi időben folyt le a küzdelem, 28,000 frttal szaporították az ily alapok a nyugdíj-tőkét.

A második lépés: a megyei közönségnek ön megadóztatása, a szükséghez képest 2-3% póttadóval; amely adóztatás azáltal lenne könnyítendő, hogy a kivetett adó, egyenlő részekre fölosztva, csak négy, egymásután következő évben fizettetnék be. Ebből, a 764,000-frt. állami adót alapul véve, 2%-os kulcs mellett időközi kamatokkal együtt 22,000, 3% mellett 33,000 frt folyna be a nyugdíj-alapba, ami mindenesetre nagyon tekintélyes összeg.

És végre, a harmadik lépés lenne a társadalom segélyének igénybevétele gyűjtések eszközlése által.

És ez a tér az, ahol nem szabad elhamarkodással az ügyet elrontanunk. A közönségnek tudomást kell előbb szerezni az eszme mikénti megvalósításáról, a célról s az arra vezető eszközökről. Ismernie kell — hogy ugymondjuk — az ügy méreteit, hogy esetleges buzgalmának és segélyének nagyságát ahhoz szabhassa.

Be kell tehát várunk a bizottság működését; általa a pénz előteremtésére vonatkozólag készített tervet megbeszélés tárgyává tenni, azt megfontolás után végleg megalapítani s akkor tervszerűen nagyszabású munkában és haladéktalanul fogni a keresztülvitelhez s így a gyűjtéshez is.

Azért részünkről nem helyeseljük t. maróthi laptársunk korai fölhívását a közönséghez. A gyűjtésnek megvan az az ódiuma, hogy az eszmét és célt, sok időn keresztül huzva-vonva, unottá teszi.

Nagy czélokot kis eszközökkel el nem érünk. Várjuk be a bizottság kezdeményezését, ne vágjunk annak elcbe, majd amikor annak ideje eljön: akkor tegyünk teljes erőnkéből!

Strategiai indokok vasutügyünk mellett.

Vasutügyi bizottságunk a napokban tesz lépést Bécsben s Budapesten, vasutügyünk előmozdítása és kivívása végett. Hogy mily eredménnyel jár el majd küldetésében, azt még biztosan nem tudjuk, de a kedvező eredmény iránt táplált reményünket épen nincs okunk előre föladni; mert ebbeli reményeink nem pusztá illúziókon, de számokkal bebizonyított tényeken s nemzetgazdasági szempontokból is egészséges elveken alapulnak.

A nemzetgazdaságilag elismert és előnyös argumentumokon kívül, egy másik erős indokul már régóta rebesgették itt is — ott is azon szempontot, mely a garamvölgyi vasut kiépítését hadászati tekintetből is szükségesnek, sőt elmulaszthatatlannak bizonyítja. Eszerént a garamvölgyi vasut létjoga és szükséges volta minden lehető legjobb indokokkal igazolva van; s ha annak megvalósítása mindaddig késett, ugy mindenesetre kellett és kell jelenleg is léteznie egy titkos ellenrögöknek, mely a vasut lévai iránya elé időről-időre gátat vetett.

Nem akarunk most az ellensúlyzó titkos erő kutatásával foglalkozni s annak legyőzésére eszközt és módot ajánlani: ezt megbízatásához hiven ugyis meg fogja tenni vasuti küldöttségünk, mely a rábízott fontos misszió tudatában nem fogja érintetlenül hagyni mindazon köveket, melyek vasutügyünk érdekében megmozdíthatók az illetékes körök kullisszáin kívül és belől. Azonban elmulaszthatatlannak tartjuk, hogy a Garamvölgyi vasut mellett eddig fölhozott érvek után a katonai szempontokat is szellőztessük.

Alig egy hónappal ezelőtt a Ludovika Akademia katonai közlönyében Horváth Jenő honvéd-főhadnagy egy igen érdekes katonai tanulmányt írt a magyar vasuti hálózatról; s egy, az oroszok és köztünk netán ki törhető háboru esetében — a többi között — a garamvölgyi vasutnak kiváló hadászati fontosságot tulajdonít s e pálya mielőbbi kiépítését sürgeti és elmaradhatatlannak mondja.

Minden politikai nézetet és fejtegetést kizárva, csak azon ismertetéseket és érveket vesszük föl e helyen, melyek a garamvölgyi pálya kiépítésének szükséges voltát illusztrálják a nevezett katonai tanulmányban.

Az említett szakközlemény szerzője ugy véli, hogy orosz részről a támadás Varsótól Bécs irányában (bár ez volna hozzánk neki a legrövidebb hadműködési vonal) aligha fog bekövetkezni — a német szövetség és a krakkói táborvár miatt; s eszerént az orosz támadás ellenünk nem Lengyelország felől, hanem a legtöbb valószínűség szerint Kiewtől-Bukovinán át Budapest irányában történhetik; s ez utóbbi irány fölhasználása mellett az orosz sereg másik része, ha Varsónál csak tüntetni fog ellenünk — azáltal oly előnyössé válik helyzete: hogy mire a mi védelmi erőnk fölvonulása Lengyelország felé megtörténhetnék, azon idő alatt (sőt

előbb is) a kiewi irányból Magyarországra hatolna az orosz sereg.

Csak hogy egy orosz háboru esetén, a nevezett katonai szakvélemény írója nem a védő — hanem a határozottan támadó magatartástól reméli a legnagyobb eredményt, és a támadó műveleteknek Orosz-Lengyelország felé való irányzását véli a legezészerűbbnek, mert: Lengyelország az orosz birodalom legfontosabb és egyszersmind legérzékenyebb tartománya, Lengyelország birtoka Oroszország számára életkérdés; ha tehát mi Lengyelországot tesszük támadásunk tárgyává, akkor az orosz birodalom szíverét sértjük meg. — Ellenben Kiew irányában a mi invázióunk a legkedvezőtlenebb viszonyokra találma.

Egy eshetőleges orosz háboru esetén azonban vasuti hálózatainknek nemcsak a támadó, hanem a védő magatartásra nézve is kedvezőeknek kell lenniök a hadsereg mozgósításánál. Amde, ha a monarchia a hadjárat elején mindjárt megfelelő erővel föllépni akar, ugy, amint Oroszországgal szemben tennie kell: az esetben hadseregünk fölvonulása csak a mozgósítási 54-ik napon, vagyis 8-hét alatt lehet befejezve mostani vasuthálózataink igénybevételével.

Már pedig ily lassu fölvonulás mellett hadseregünk nemcsak hogy a támadólagos föllépés feltételeivel nem bír, de sőt a védelemre is elkésik; mert sem az osztrák, sem a magyar vasutak hálózata nem bírja azon feltételeket, melyek a hadjáratban akár támadási, akár védelmi szempontból fölmerülnek.

Magyarország nagykiterjedésű vasuthálózatában összesen csak három vonal áll egy orosz háboru esetén rendelkezésünkre, nevezetesen: 1.) a Pozsony—Zsolna—Mosty—Oderberg—Krakó, 2.) a Budapest—Miskolcz—Eperjes—Tarnov, 3.) Budapest—Szolnok—Debreczen—Nyiregyháza—Szerencs—Przemysli vonalok; — míg ellenben az orosz hadseregnek akár a Varsó—bécsi, akár a Kiew—budapesti irányban külön-külön nyolcz-nyolcz vasutvoval áll rendelkezésére.

E rendkívüli hátrányos és majdnem kétségbeejtő viszonyokon — a katonai szakvélemény írója szerént is — csak vasuti hálózataink kiegészítése képes segíteni, s itt az általa ajánlott és föltétlenül kiépítendő vasutak között első helyre teszi a Garamvölgyi vonalat, mondván: „kiépítendő a már nemzetgazdasági szempontból is követelt Budapest—Esztergom—jalnai vonal”; mely, szerént a Pozsony—mostyi vonalhoz kötve, legrövidebb utat képezne a 3-ik (gráci) és 4-ik (budapesti) hadtestek szállítására Lengyelország felé.

Ennyit tartottunk szükségesnek a garamvölgyi vasut létjogának indokolásul átvenni a nevezett szakközleményből, mely nem kizárólag a szerző privát véleménye, hanem általánosán elfogadott nézet a magasabb katonai körökben is.

Mi oka hát, hogy vasutügyünk kivitele — a nemzetgazdasági és hadászati kedvező argumentumok dacára — oly vontatva, halad a megvalósulás felé? s mi oka, hogy e vonalból meggyünk legnevezetesebb pontja: Léva, melőttetni tervezetik?

Ezt nem okozhatja más, mint valami titkos ellenszenv működése, mely a partikulárizmus önző kezével iparkodott visszatéríteni az osztr.-magy. vasuttársulatot a tervezett garamvölgyi pályán a lévai iránytól s lebeszélni a kormányt ügyünknek pártolásáról. S ugylát-szik, e titkos ellenműködés eddig sikerült; de bizunk vasuti küldöttségünk buzgalmában s tapintatosságában, hogy jelenlegi bécsi útja alkalmával az osztr.-magyar vasuttársulatnak elő fogja adni a kellő információkat s azon érveket, melyek lapunk maegyheti számában vasutügyünk kérdésében meggyőző számadatokkal elmondattak; bizunk továbbá a magyar közlekedésügyi kormányban, melyről lehetetlen föltételeznünk azt, hogy a politikai tekintetből is oly nagyfontosságúnak elismert garamvölgyi vasutnál a lévai pozíciót elejtetni engedje.

Igen is, van elég okunk remélni, hogy vasutügyünknek a most utrakelt bizottság bécsi és budapesti működése megadja a kedvező fordulatot, és sikerülni fog az ellenünk titokban működő partikulárizmus rugóit megbénítani.

És ha majd visszatérendő küldöttségünk netán meddő eredménnyel fogna bennünket meglepni: még akkor sincs okunk lemondani a reményről, mert majdnem lehetetlennek tartjuk, hogy a föntemlített hadászati fontos argumentumok közbelépésre ne szállítsák a hadügyi kormányt, melynek nem kevésbé van szüksége a garamvölgyi pályára, mint nekünk. Sőt még

ha ez oldalról is ignorálnánk vasutjunkt, még akkor is megmarad számunkra azon biztos remény, hogy elhagyatottságunkban megépítjük a vasutat magunk; s ennek kivételére a társulás és vállvetett működés képes lesz előteremteni a vállalkozási kedvet s a kellő erőt, főképen oly vállalatnál, minő a Garamvölgyben tervezett vasut, melynek életképessége és jövedelmezősége megegyezik soha —, de bizonyítva számtalanszor volt.

Várjuk be tehát nyugodt lélekkel vasuti küldött-ségünk működését.

A ruházokról.

Tagadhatatlan, hogy a mindennapi életben sok fontosságot tulajdonítunk emez ismert közmondásnak: „A ruha teszi az embert.“ Sokkal szívesebben közele-ünk az oly emberhez, kinek külső megjelenése tetszős, míg tartózkodunk az olyantól, kinek ruházatából a szegénység ri ki. Valóban nagy önzés az emberek-től: egymást ruha után itélni meg, de a mindennapi élet tapasztalatai erről tanuskodnak.

Nekem azonban nem czélem most a szép ruházokról értekezni, csupan a ruházokról czélszerűségeiről akarok egyetmást elmondani, annyival is inkább, mert az ily téli időben nem csekély fontossága, hogy miként védjük meg magunkat az időjárás viszontagsá-gaitól.

Az emberiség, mely életszükségeinek kielégítésében annyi lelemenyességet tanusított, e tekintetben is nagyon szerencsésen választotta meg azon anyagokat, melyekből ruházatát készíti. Kelet népei könnyű ruhát viselnek, mely inkább a test betűdésére, mint védésére szolgál, míg északi lakói kénytelenek az állatokat megrabolni ruhaiktól, hogy azzal önmagukat védjék a kemény hideg ellen; mérsékelt éghajlatuk alatt e két szélsőség ruházatát használjuk fölvaltva, amint azt idő-járásunk megkívánja. A ruházokra használt anyagok közül a legnevezetesebbek a len, kender, pamut, se-lyem, gyapju és bőr, melyek különböző változata ké-pessé teszi az embert, hogy öltözetét minden klímá-hoz változtassa,

Általános tudva van, hogy szervezetünk műkö-déséhez bizonyos melegségre van szüksége a testnek, mely, ha megvonatik tőle, zavarólag hat az egész-ségre. E meleg fontartása czélszerű ruházat nélkül lehetetlen, melynek tehát az a főadata, hogy a test melegvesz-tesseget a klíma és időjárás ellen szabályozza.

A test melegvesztessége sugárzás, vezetés és víz-elpárolgása által történik.

A ruházat tartja vissza a testből kisugárzó mele-get egyidőre annak közelében, hogy így előbb átmele-gedjen a ruha, a testet nem érinti a külső hideg, sőt a ruha likacsai, a ruha s test közt levő levegő is foly-tonosan melegen tartatnak, így a ruha tolszmen tör-ténik a kisugárzás. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy oda kell törekednünk, miszerent tes-tünk és a ruha között mennél több szabad tért kell hagyni, hogy az ezt ki-töltő levegő a testet folyton melegen tartsa. Bármely ruha-anyag is kevésbé védi a testet, ha kétszeresen használjuk is, ha az szorosán simul a testhez; míg igen kellemes meleget tart, ha bizonyos tért hagyunk közöttük. Az újonnan vattazott kabát sokkal melegebb, mint a régi, mert ennek összeesett retegei között ke-vés levegő van. Innét van, hogy minden új ruha mele-

gebb, mint a régi. A ruházat színe a kisugárzásra vonat-kozálag nem bír fontossággal. A glace-keztűben ha-marább megfázik kezünk, mint a gyapju-keztűben. A ruházat főadata tehát nem a test elzárása a levegőtől, hanem inkább, hogy minél több levegő le-gyen a ruha és test között.

(Vége köv.)

Különbélék.

— Fölhívás. Lapunk jövő számát már csak tényleges előfizetőinknek fogjuk megküldeni, mert a fölösleges példányok nyomtatásával járó költséget nem kockáztathatjuk.

Kerjük tehát t. előfizetőinket, hogy az előfizetések megújítása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek.

— A lévai jótékony nőegylet a Stefánia árvaház javára f. évi januárhó 26-án, Léván az Oroszlán-vendéglő nagytermében zártkörű táncestélyt rendez. Belépti díj: személyenként 2 frt, családjegy 5 frt. Jegyek már is előre válthatók: Bolemán Ede és Czirik János uraknál. Fölhívjuk közön-ségünk figyelmét e jótékony célra rendezendő estély iránt, mely nőegyletünk tapintatos intézkedése mellett a legkedélyesebb mulatságok egyikének ígérkezik.

— A bars megyei casino-egylet saját helyiségei nagytermében, Aranyos-Maróthon, 1884. évi januárhó 12-ik napján műkedvelői színi előadást rendezett, mely alkalommal színe került: I. Sziget a szárazon, eredeti vigjáték egy fölvonásban, írta dr. Grubucz László. Előadják: Rischnek Gizella, Szabó Ilona k. a., Lockner János, Szobonya Bertalan, dr. Belicza Pál, Christely Lajos, Simonyi Elemér. — II. Beesületszó, eredeti vigjáték egy fölvonásban, írta Szigeti József. Előadják: Veniss Marga k. a., Jenés Ilona k. a., Mariássy Sarolta k. a., dr. Engel Zsigmond, dr. Ruffy Pál, dr. Betalentaiv György, Lockner János.

— Hymen. Hajdu Géza, hont megyei birtokos eljegyezte Rédl Gizella kisasszonyt, Rédl Gyula primási jószágigazgató kedves leányát Esztergomból.

— Lesz-e már ipariskolánk? Ilyen kérdéseket régóta intéznek hozzánk, most legközelebb a következő tartalmu levelet kaptuk e tárgyban: „T. Sz. A nyári évadban örömmel olvastam a Bars hasábjain, hogy a tanoncainknak állítandó ipariskola szervezésére egy bizottság alakult, s hogy a tantermek és taneszközök ingyenes beszerzése kilaásban van, mert a pozsonyi iparkamara kész e célra anyagi segélyt áldozni s a tanerők is ingyen vállalkoznának az iparos tanoncok oktatására. Mi lehet hát az oka, hogy az ügy tovább mozdulni mégsem akar? En azt hiszem, hogy a választott bizottság elérkezettnek tarthatná már az időt az ipariskola megnyitására; s ha ezt nem tette meg a múlt évben, legalább tegye meg az újévben mielőbb! Ilyen kérdésben az ügynek csak pár hónapig való halasztása is káros, mert e pár het a jövő iparosi generációnak kiképzésében s anyagi boldogulásában is gáttal készít és nagy házagot okoz. — Ajánlom az igen tisztelt bizottság figyelmébe jelen főljólátásomat. — Léva, 1883. decz. 26. Janson Adolf.“ — (Szóserént

aláírjuk az interpellációt, mert teljesen jogosultnak találjuk; ajánljuk ezt figyelmébe a t. bizottságnak, mert az idő eljár, az ipariskola ügye pedig naponként égetőbbé válik! — Szerk.)

— A körmozgásnyai Concordia-egyesület f. hó 5-én az Arany-szárvas vendéglőben sikerült táncmulatságot rendezett, melyen a következő hölgyek vettek részt: Salkovich Irén, Somlyai Róza, Bunzmann Lujza és Adél, Gruy nővérek, Hellvig Aurora, Mariássy Mariska, Burghardt Irén és Szolesányi Gizella kisasszonyok; továbbá: Janikovszky Demeterné, Teschler Györgyné, Szalamin Lajosné, Salkovich Károlyné, Aschner Károlyné stb. A reggeli 3 óráig tartott kedélyes mulatság sikerét nagyban emelték azon régebb és újabb keletű csárdások, melyeket Rádel Károly adótárnok a szünetek között zajos tetszés mellett zongorán adott elő.

— Fölolvasó estélyét a f. újévben, január 17-én fogja megtartani a lévai kaszinó; ez estén lesz közön-ségünknek az újévben második alkalma a tömegesebb találkozásra, mit ezennel figyelembe ajánlólag fölemlíteni szükségesnek tartottunk.

— Verebélyi hírek. A verebélyi r. kath. plebá-nia 3800 lelket számláló területén a múlt évben szü-letett 165, és meghalt 87 egyén. A szaporodás tehát 78 lélek. Ne sopánkodjunk hát, hogy pusztulunk, ves-zünk! — Ugyancsak Verebélyen folyó évi január 5-én egy verebélyi cigánynő három gyermeket, 2 leányt s 1 fiút szült; de a fiu már aznap, a 2 leány pedig f. hó 8-án meghalt. — Továbbá azt is írják nekünk, hogy a verebélyi izraelita ifjúság által m. évi december elején alakított magyar önképző kör első fölolvadási és szavallási estélyét már december 20-án tartotta szép sikerrel és nagy hallgatóság jelen-lében; a második estély január 5-én folyt le teljes si-kerrel, de már kevés közönség előtt! — Ez ugyan-csak jellemző! — Y.

— Kinevezés. Bars megye eddigi köztisztelő kir. adófelügyelője, Pe ty k ő Géza helyébe a pénzügyminisz-ter K o n d é János pénzügyi titkárt eddigi rangja és illet-ménye megtartása mellett kir. adófelügyelővé nevezte ki.

— A privigyei casino-egyesület saját könyvtára javára f. hó 12-én a casino helyiségében táncmulat-sággal egybekötött fölolvadási estélyt tartott. — Ugyan-csak Privigyéről írják nekünk, hogy az ottani casinó helyiségei újból lettek berendezve; ez is egyik ör-vendetes bizonyítéka a magyar műveltség haladásának azon városban, mely a 2-ik helyet foglalja Nyitramegye azon községei között, hol legtöbb magyar lapot olvasnak. — A privigyei koresolyázó-egylet, mely már hetek óta élvezti a tél nyújtotta mulatságot, szintén egyik terjesz-tője és föntartója az ottani magyar társadalmunk.

— Legújabb. Tegnap este azon távirati értesítést vettük, hogy: a főrendiház a zsidók s keresztények kö-zötti polgári házasságról szóló törvényjavaslatot ki-le-n-e-z szótöbbséggel elvetette.

— Rövid hírek. — Időjárás: a jövő hétre változó fölözetű, esüendes, éjjel többnyire fagyos időt várhatni, kevés esapadékkal. — Blaha Lujza végkép meg akar válni a népszinházról és külföldi körutra ké-szül, művészetét bemutatni. — Petőfi munkáit német fordításban a királyi család hitbizományi könyvtárában elhelyezni rendelte a király. — Az 1885-ik évi orsz. kiállítás bizottsága azon előnyös határozatot hozta,

Tárcza.

Ujévi jux.

— Karczolat. —

Van a mi kis városkánkban egy érdekes öreg ur, ki arról nevezetes, hogy amennyi tagja van kaszinonknak, az mind ötét bosszantja, haragítja, ő pedig megharagszik pogányul és kibekul emberül; épen e könnyed s változékony természeténél fogva szeretjük őt annyira, hogy az ő érdekes személyéhez van köteve kaszinonknak a tarokk- és preferáncz-asztal élénksége, a kaszinói egyéb stiklik és pikantériák gyakori jelenete. Ha közénk ül, akkor ő a központja a társalgas-nak, melyhez bár elég jól ért, mégis rendszeren harag-gal hagy ott bennünket, mert valamelyikünk okvetle-nül megbosszantja — no, persze csak juxból. Ha kö-zénk ülni nem akar, akkor meg ő lesz czélpontja a szó-beszédnek köztünk s ő ismét csak juxból, de mindig komolyan megharagszik.

Igy tart ez a juxolás már évek óta, s a heczeze-léseknek fazisait rendszerent követni szokta a meg-erdekesebb kibékülés, melyhez az első lepest rendszeren az öreg ur teszi meg olyantórmán, mintha a juxot csak-ugyan juxnak vette volna, ekkor aztán helyre áll és tart a beke, míg egy újabb jux nem adja elő magát. Nem is hívjuk másnak, csak Jux-bácsnak; e nevert már nem is tud neheztelni, annyira megszokta,

Velem nagyon jó lábon áll, mert én ritkábban mókázok vele, mint mások; azért, ha megbosszantjak, rendszerent mellém szegődik és csak velem beszélget.

A minap azonban ugy el találtam rontani a ked-vét, hogy meg ma sincs velem a régi bizalmas kerék-vágásban.

Épen az ő-év utolsó hetében történt, a kaszinóban a megyei hírlap előfizetési ivén újítottuk meg a pre-numerációkat; már csaknem mind aláírtuk, midőn Jux-bátyánk lépett az olvasóterembe.

— Hozta isten, Jux-bátyám, üljön ide mellém.

— Itt vagyok ősém, mit akarsz mondani?

— Irja alá, kérem — ezt azt ívet, még csak ön hiányzik róla.

— Egy kommat se oda, ősém!

Jux-bácsi nem írta alá, fölkelte mellőlem, ott ha-gyott és bosszusan távozott a kártyaszobába. Mi baja lehet, nem tudtam hamarjában kitalálni, még a többi-ek meg nem magyarázták, hogy Jux-bácsi fasében van a szerkesztővel, azért nem akar prenumerálni. És a fasé oka nem más, minthogy Jux-bátyánknak czelött pár hónappal a megyegyűlésen tett s derűtséget kel-tett interpellációjá közölve volt a megyei lapban, s ezt a közleményt Jux-bácsi annyira zokon vette, hogy az előfizetésről végkép lemondott.

Utána mentem a kártyaszobába, ott találtam az egyik asztalnál ferblizve, erre adta mérgében a fejét s amint láttam — pechje volt, vesztett folytonosan, ami méginkább növelte ingerültségét. Ott elkezdtem neki prédikálni:

— No, bátya, azt még sem hittem volna, hogy az irodalom-pártolástól így elmenjen a kedve.

— Nagyon elrontotta az a lap a gusztusomat, ősém, én nem fizetek rá elő soha.

— Ejnye, bátyám, hát itt a kaszinóban hány-szor elrontjuk a gusztutát, és azért mégis csak megmarad kaszinói tagnak.

— Az egészen más, itt a jux csak szóbeszédből áll és köztünk marad, mert nincs papírra téve.

— Ne legyen olyan érzékeny, Jux-bátyám, hiszen az a lap csak egyszerűen közölte az ön beszédjét.

— No, még csak az kellett volna, hogy ki is viczezeljen, mint Tisza Kálmánnal és a többi nagyok-kal tenni szoktak a lapok, no hisz akkor!...

— Nos, mi lett volna akkor?

— Akkor... hát akkor megbuktatnám ezt a megyei lapot egymagam, mert ellene korteskednék, sőt talán egy ellenzéki lap alapítására is följajlanám erszényemet...

— Nem hiszem el, bátya.

— Elhíheted ősém, mert nagyon zokon vettem már csak azt is, hogy a megye-gyűlésen nevetséget csináltak jó akaratú beszédemből; azt pedig, hogy még az újságba is belekerültem, azt soha meg nem bocsáj-

tom és azt a lapot pártolni soha nem fogom.

— Fogadjunk bátya — egy jó muriba, hogy pár-tolni fogja...

— Fogadok is, de én nem pártolom, nem én, soha.

— Pedig még ki is viczezel bátyámat az a lap, és mégis pártolni fogja...

— Akkor megoktatom, vagy párbajra hívom a szerkesztőt!

A feleselést abban hagytam, Jux-bácsi pedig to-vább utótte a slábert, és vesztett rutat, mert pechjé-én is noveltam. Még aznap estefelől ellátogattam Jux-bácsiékhöz, nejét és leányát találtam otthon; beszél-getésünk között az idő haladt s már vacsora-felé kö-zeledett, de én kisvárosi megengedhető etikével ha-lasztottam a távozást, s mikor hazaindulni akartam, meginvitáltak vacsorára, elfogadtam, mert ez volt a czé-lom. Addig is, míg Jux bácsit hazavártuk, időm és al-kalmam volt a szobában egy kis kutató szemlét ten-nem.

Az egyik asztalon egész halommá gyűlt össze a sok különféle újság, melyeket a szerkesztők és kiadók megrendelés végett küldtek a hét folyamában. A sok mutatványszám közül kettőt külön helyre téve talált-am, egyik a Magyar Barva r volt, a másik va-lami K o n y h á s z a t i L a p o k czímet viselt, amaz Tinike kisasszony, emezt a mama választotta ki ma-gának, hogy előfizessenek rá az újévben.

Eközben az ajtó kinyílt s nagy szuszszal belépett Jux-bácsi, szinte fujt mérgében, egész ki volt kelve rendes arcvonásaiból, meglátszott rajta a kártya-pech, alig akart engem is észrevenni, csak egy pár szót ve-tett hozzám. Leültünk az asztalhoz a föltalalt vacsora mellé, de ott is alig bíra magát tartóztatni, minden falatot kettős erővel kellett nyelnie, hogy föl-föltoluló mérgét visszatartsa.

— Ugyan, mi bajod kérlek? — mond a gyön-géd feleség.

— Haragszom...

Erre ismét az előbbi esüendben folytatta a vacso-rát egész a befejezésig, közben csak a mi beszédünk volt hallható, melynek fonalát mindig úgy iparkodtam

hogy a kiállításra a nagyobb háziállatok 1884 szept. és okt. haváig — a sertések pedig 1885. áprilhoig lesznek bejelenthetők. — Új szerkezetű szánkat talált föl egy sárosmezei só-tiszt; az eddigi szánka-talpak helyett négy félkeréken nyugszik az új szánka, s fő előnye abból áll, hogy a félkeréken a kanyarodások fölfordulás nélkül történnek, a lovakat pedig egy percz alatt ki lehet fogni a járműből. — A földgolyó összes börttermése évenként 140 millió hektoliterre tehető, mely egy milliárd forint értéket képvisel; az összes termésből Európára 135 — s a többi világrészekre összesen csak 5-millió hektoliter termés jut. Franciaország termel 56-, Olaszország 27-, Spanyolország 22-, Ausztria-Magyarország 14-, Portugália 5-, Németország 3 1/2-, Oroszország 2-, Görögország 1 1/2-, Svájc 1 1/2 millió hektolitert — Allamhitel dolgában így következnek az európai országok: Angol-, Francia-, Amérika-, Olasz-, Orosz-, Ausztria-Magyarország sat., tehát mi csak 7-ik vagyunk a hitelképesség terén. — Új postahivatal nyílt meg Bars megye Nagylót községében, hová ezentul a most Ohajhoz tartozott Nagy- és Kislót községek osztattak be. — Magyarország selyemtermelése a múlt évben 72,142 kiló és 86 dekára szaporodott a selyemgubók termelése, és a tenyésztőknek 78,185 frt 11 kr fizetett beváltási ár fejében.

Apróság. Egyik helybeli tudósítónk értesít bennünket egy érdekes „előadásról”, melyet legközelebb B. I. főhadnagy rendezett. A műsor, melyet tudósítónk velünk közölt, s melyet maga a műértő rendező állított össze, a következő: „1. Káposztába rekedt Disznósy ur javszékélese, dr. Torkosytól. — 2. „Duett”, előadják Kappanfalvy ur- és Tyukosy kisasszonyok, dr. Uborkáytól. — 3. A kis „röffenec” siralmái, Czékálytól. — 4. Nemes alföldi „Kolbász urfi” kalandjai, Zellertől. — 5. „Csusza néni” kellemes órái Turósy-Pörceztől. — 6. „Mákosy és Turósy” urak legénykori küzdelmei, Talfalvytól. — 7. Az előadás alatt és közben „Csejcoi” ur „Szántói” kisasszonnyal fogják tréfás ötleteik által a térszöveget mulattatni.” — Az „előadás” — mint tudósítónk megjegyzi — minden „izében” a legjobban sikerült s azzal végződött, hogy egy ur a „Közönség köréből” a legöröbb köszönetét nyilvánította a rendezőnek és előadó kollégáinak az általuk szerzett, kézzel s foggal fogható élvezetekért. Az előadás bevételét — a hallgató nyelvek után ítélve — hajlandók vagyunk a magasabb számok közé sorozni.

Videki laptársaink és az olvasóközönség figyelmébe.

A Pesti Hírlap s a Magyarországi és a Nagyvilág kiadóhivatala egy nyomtatott czirkuláret intézett a vidéki lapokhoz s így lapunkhoz is, melyben fölszólítja a szerkesztőségeket, hogy a fenti lapokat ajánlják olvasóközönségüknek minden hónapban egyszer, s ö azért kész a lapokat — horrendum dictu! — ingyen megküldeni! Sőt még azt is kikötötte az illető kiadóhivatal: „hogy az ajánló közleményt maga fogja minden hó 20-ika körül a lapoknak beküldeni” s azt kellene az illető lapoknak szóról-szóra közölni.

Mi, — akik bevett szokás szerint e lapokkal eddig csere-viszonyban álltunk, s akik saját jó szándékunkból tettünk eddig is, és késznek nyilatkoztunk ezentul is tenni némi szívesseget nekik — már ezen tisztességtelen és gseftszerű követeléseket a leghatározottabban visszautasítottuk. Valóban bántuk a cynizmus és vakmerőség ezen nagy mértékét, melylyel a nevezett két lap kiadóhivatala a hírlapírói tisztességet megsértette. — Hát föltételezik ök Magyarországi vi-

déki sajtójáról azt a nyomorultságot, hogy az olvasóközönségnek hazug hírekkel és ajánlatokkal szolgáljon csak azért, hogy néhány font újságpapirhoz jusson! Mert a Pesti Hírlap s a Magyarország és a Nagyvilág nem olyan világraszóló két újság, hogy azzal csereviszonyban állani nagy szerencse volna a vidéki hírlapokra nézve.

A Bars-nak fönnállása óta cserepéldányként járó hírlapok: mint az Egyetértés, Budapesti Hírlap, Budapest, Kitartás, P. Journ-l, Ország-Világ, Koszoru, Gazdasági Mérnök stb. stb. — soha hasonló követelményekkel elő nem álltak! Nem kell ezen ténynek bővebb magyarázatba bocsájtkozni, a közönség megítélheti: melyik lap dolgozik tisztességes eszközökkel s melyik méltó ennélfogva pártolásra.

Mi csak fölhívjuk a t. közönség, de egyuttal t. vidéki laptársaink figyelmét is ez eljárásra és reméljük, hogy közreműködésük mellett sikerülni fog a vidéki sajtót az ily pressziótól, a magyar közönséget pedig az ily manővrozó uraktól védkép megszabadítani.

A Bars szerkesztősége.

Szabály-tervezet

Barsvármegye tisztviselői, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzete nyugdíj-intézményéről.*

I. Fejezet. — A nyugdíj-alap czime és rendeltetése.

1. §. A nyugdíj-alap czime: „Barsvármegye tisztviselőinek, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzetének nyugdíj-alapja.”

2. §. A nyugdíj-alap rendeltetése: a megyei tisztviselők, segéd-, kezelő-, és szolgaszemélyzet, nemkülönben ezek özvegyei és árvái sorsának leendő biztosítása.

II. Fejezet. — A nyugdíj-alap forrásai és alkotása.

3. §. Ezen alapnak forrásait szolgáltatják: 1.) a megye közönsége, 2.) a megyei tisztviselők, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet, és 3.) egyes adakozók.

4. §. A nyugdíj-alap áll: a) alptökből (törzs vagyonból); b) évi tagdíjakból (mozgó értékből).

5. §. Az alptöket képezi: a) A megyének e czélra fordítható minden alapja. (Pozsonymegyében 28,000 frt áll rendelkezésre. — Szerk.) b) Hozzá járulnak a megye összes községei az alptökéhez, — egyszer mindenkorra, — országos egyenes adójuk 2%-val. Ezen járulék, jelen szabályrendelet életbelépésétől számítandó 4 év alatt lesz egyenlő részletekben kivetendő s behajtandó. c) Hozzá járulnak továbbá az alptökéhez, a megyei tisztviselők, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet — fizetésüknek 20%-val. Ezen járulék ismét 6 év alatt, egyenlő havi részletekben fizetendő be. d) Az alptökéhez csatolandó, a nyugdíjazási idő beálltaig, vagyis jelen szabályrendelet életbe léptétől számítandó 10 éven keresztül: magának az alptökének kamatjövendelme, ugy az összes évi tagdíjak és ezek időközi kamatai. e) Gyarapítják még az alptöket: a megyei tisztviselők, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzetre fegyelmi uton szabandó bírságösszegek. Végre f) hozzá csatolandók:

*) Pozsonymegye múlt évi szabályrendelete alapján, a Bars szerkesztősége által összeállítva.

a netáni ajándékok, hagyományok s egyéb e czélra befolyó összegek.

6. §. Elöléptetés, illetőleg magasabb fizetésbe jutás esetében tartozik az előléptetett, azon összegnek 20%-át, melylyel előbbi fizetése emelkedett, a többlet élvezetének kezdetétől számítandó egy év alatt egyenlő havi részletekben, szintén az alptöke gyarapítására befizetni.

Ellenben azon közegek, kik kisebb fizetésbe jutnak: ezen fizetésük után esedékes és előbbi illetményük arányában már befizetett 20%-os és évi tagdíjaik között mutatkozó különbözetet, időközi kamataival együtt visszakövetelhetik.

7. §. Évi tagdíj fejében köteles: mindegyik megyei tisztviselő, segéd-, kezelő- és szolgaszemély, fizetésének 1%-át, annak élvezete egész tartama alatt, szintén havi részletekben a nyugdíjalapba befizetni.

8. §. Az 5. §. e) pontja, ugy a 6. és 7. §§-ban említett járulékok, az utátalány és szállásbér illetményeket nem terhelik, s egyedül az évi fizetés után járnak.

9. §. A befizetett járulékok vissza szolgáltatásának csak a 27. és 29. §§-ban megállapított esetekben van helye.

10. §. A közigazgatási gyakornokok, s a megyénél alkalmazott díjnokok a szabályrendelet intézkedései alá nem esnek.

(Folyt. köv.)

Közönség köréből.

Nyilvános nyugtázás.

A Bars f. évi 1. számában megemlített és Szeneessy János szerencsétlenül járt levei lakos fölségelyezésére alulírott által gyűjtött adományösszeghez a hozzájárult emberbarátok neveit s adományaitak tisztelettel van szerencsém nyugtatványozni a következő kimutatás szerint:

Novotny Imre 50 kr, Lakatos Sándor 30 kr, Kónya József 50 kr, Diamant Jakab 10 kr, Kónya László 10 kr, Veisz Samu 50 kr, Domján Lőrincz 50 kr, Missik Gyula 50 kr, Huberth Vilmos 50 kr, Hamburger József 20 kr, Rosenfeld N. 50 kr, N. N. 20 kr, Regner József 30 kr, Veisz Mór 50 kr, Ilvai Nándor 20 kr, Klain Ödönne 20 kr, Firtusz Mihály 30 kr, Szabó Lajos ref. l. 40 kr, Mordinyi Gusztáv 20 kr, Balbach Lajos 40 kr, Ondrejkovics Lajos 20 kr, Ertinger Ferenc 20 kr, Nyizsnyánszky Géza 15 kr, Mosonyi Ferencz 1 frt, Lutofszki György 10 kr, Kiss Károly 20 kr, Uhlárik Antal 10 kr, Svarba József 50 kr, Agárdi János káplán 50 kr, Mácsai Flóris káplán 20 kr, Báthy László 20 kr, N. N. 20 kr, Lovas Jánosné 20 kr, Csuráky István 1 frt, Besse Dávid 60 kr, Belcsák László 50 kr, Agárdi Miklós 40 kr, Levatic Gusztáv 30 kr, Dömötör Dávid 50 kr, Ehrenfeld Mór 50 kr, Tóth Dániel 15 kr, N. N. 30 kr, Mácsay Lukács 1 frt, Csekey Vilmos 50 kr, Bolemán József 50 kr, L. . . 5 frt, Nyiredy Gyula 40 kr, Kubik Lajos 10 kr, Nehaszi Károly 10 kr, Schleiffer Ármín 1 frt, Csekey Flóris 1 frt, Neumann Manó 20 kr, Ulreich Nándor 10 kr, Pollak Adolf 40 kr, Preisach Samu 40 kr, Fischer Miksa 50 kr, Wilhelm Mór 20 kr, Biró Jó-

vezetni, hogy valamikép el ne áruljam Jux-bátyámról, hogy ma kivételesen ferblizett és vesztett, erről különben neki is érdekében állt bölcsen hallgatni, mert eféle pénzműveletért lett volna neki „ne mulass”, ha neje valahogy megtudja. A vacsora végeztével megkezdtem az irodalmi hadjáratot, mondván:

— Ej, mennyi sok lap van itt, no persze ez a hét a „mutatványszámok” szezonja . . . , hanem azt mégis különösnek találom, hogy a megyei lapból nem látok itt mutatvány-számot. . .

— Van biz itt abból is, — mond Tini kisasszony, itt van ni, ma délután hozta a postás, tessék édes apám, olvassa, mi még föl se bontottuk.

Jux bácsi nem szólt, ellökte magától a lapot s nagyokat fujva, fölkel az asztaltól és le-föl járni kezdett a szobában; Tinike azalatt fölbontotta a lapot és betűzgetett belőle. Én pedig odafordultam a bácsi ne-jéhez:

— No, már azt szokás hittem volna, hogy a bácsi ennyire megváltozott, képzelje kedves néni, ma a kaszinóban egészen meglepett bennünket azzal a nyilatkozatával, hogy a megyei lap jövő számába társadalmi cikket ír a kaszinói kártyázás ellen. . .

— Hazudsz, erről egy szót se szóltam!

— No, csak ne tagadja, bátyám, hiszen csak nem tréfából mondta tán?

— Valóban férem?, ej, ezér ismét egy grádu-sal jobban foglak szeretni és többre becsülni.

Ami czután következett, az ritka jelenet volt, mert Jux-bácsit ugy a sarokba szorítottam e témával, hogy alig térhetett ki az előfizetési kérdés elől. Elmondtam azt is, hogy ezentulra törzselőfizetőjé lett a lapnak, s hogy arra öt példányban fizetett elő, melyekből egyet a házhoz járat, négyet pedig a szegényebb iparosok számára.

— Ez szép volt tőled, édes Jánosom, lássd, mindig mondtam én neked, hogy ne neheztelj azért, ha megyei beszéded a lapba kerül, hiszen az országgyűlési követeket még a viccelapokba is belerajzolják, de azért nem mennek ám a falnak.

Szegény Jux-bácsit szerettem volna e pillanatban lefotografíroztatni, oly komikus arcokat vágott e szo-

rult helyzetben, hogy szinte megsajnáltam. De most Tini kisasszony ugrott elő s a megyei lapot egészen apja szeméi elé tartva, rámutatott egy bizonyos sorra:

— Édes apám, látja ezt?!

— No, mit akarsz . . . , mi az? . . . hm, egy költemény . . . ja, vagy ugy . . . na, ugy látszik, Géza fiam írta, legalább az ő nevét látom alatta. . .

Most a mama vette szemügyre a lapot s látva abban Géza fia költeményét, föllángolt benne az anyai büszkeség.

— Lássd, édes apjuk, mindig mondtam én, hogy ez pártolni való lap, lám, a mi Gézánk versét is közölte.

— Épen az a rossz, miért nem ír az a kölyök, ha már írni tud és akar, valamelyik fővárosi lapba!?

— Ugyan, kedves bátyám, hát nem szép az, hogy ebben a lapban most a fia egy szép költeményt ír, a jövő számban pedig az apjától olvasunk egy társadalmi komoly cikket. . .

— Ugy van, ugy! -- bizonyította neje és lánya. Az általam inszenzírozott jelenet azzal védződött, hogy Jux-bácsit az idő elhaladottsága miatt, családja körében hagytam s hazatértem. Otthon első dolgom volt papírra tenni néhány komoly eszmét, melyet kidolgozva másnap a postára adtam.

A következő vasárnapon találkozom Jux-bácsival, épen a kaszinóba ballagott; vele ballagtam én is. Amint belépünk, óriási éljen és zaj fogad bennünket, különösen Jux-bácsit. kit elhalmoztak gratulációkkal; — mert nagyban meglepett az mindenkit, hogy a megyei lap e napi számában „a kaszinó metelyéről, a kártyázásról” egy támadó cikk jelent meg „Jux” aláírással, melyet midőn Jux-bácsi saját szemével is elolvasott, e szavakkal rohant felém:

— Ezt te irtad, ugy-e! . . .

— De bátyám, hogy gondolhat ilyet. . .

— Ez szörnyűség, ez már mégis sok, — ej ücsém, ezt nem vártam volna tőled.

S azzal elrohant Jux-bácsi, mint egy romboló forgószél. Én pedig ott maradtam gyönyörködni a hatásban az eset fölött, mert a cikknek Jux-bácsi hajlamaival ellentétes tartalma s az alatta álló „Jux”-név

mindenkit meglepett, — s épen abban a lapban, melyre köztudomás szerént Jux-bácsi annyira haragudott. Én persze a többivel együtt komolyan csodálkoztam az eset fölött és találgattam velük együtt s bántam a komoly fordulatot Jux-bácsi nézeteiben. De Jux-bácsi alig fél-óra múlva visszatért s a legnagyobb zavarral lépett közénk, összecsapott kézzel elkiáltva magát:

— Csak képzeljék az urak ezt a chaosztikus tréfát: otthon a házamhoz most hozott a levélhordó öt példányt ebből a lapból!

— No, az nagyon természetes, — mondák többen, — mert a cikkírónak mindig több példányt szoktak küldeni.

— De nem az — mondám én, — Jux-bácsi azért kapott öt példányt, mert öt példányra fizetett elő. . .

— Fizetett a fészkes manó, nem én! . . .

— Nem?, no akkor azok vagy tisztelet-, vagy mutatványszámok — mondták többen.

Én pedig odasugtam neki a fülebe, hogy csak legyen esőndesen, mert ugy vettem ki a kaszinói tagok nyilatkozatából, hogy igen nagyra becsülik a bátyát a cikkben elmondott nézeteiért.

— De ha nem én irtam, az istenért! . . .

— Se baj, csak fogadja el, senki se tudja még, hogy én irtam, nem is árulom el senkinek, ha magára vállalja a cikket.

— No hát, isten neki, elfogadom.

— És az öt példányra is előfizet?

— Azt is megteszem.

— Hát a muri, amibe fogadtunk?

— Jól van, azt is kitartom még ma este, csak tisztáz ki engemet e bonyodalomból.

És ki is tartotta, de azóta mindig félvállról néz rám, ha a kártyázók között ülve — figyelmeztetem a nevezetes cikkben elmondott nézetekre, ilyenkor azzal vág vissza:

— Jobb lesz, menj a postára és hordd ki a házhoz az újságot, tudod: azt a négyet. . .

— Hát az ötödiket?

— Azt már csak magamnak tartom.

Pongrácz M.

zsef 20 kr, Medvezky Sándor 50 kr, Schubert Pál 50 kr, N. N. 30 kr, Friedmann Armin 40 kr, N. N. 10 kr, Dosztál János 20 kr, Sümeg Lajos 10 kr, Klára jegyző 50 kr, N. N. 30 kr, Kern-testvérek 50 kr, Leták István 20 kr, Kabina József 40 kr, Gutmann Ignác 20 kr, Konta Gergely 10 kr, Molitor János 10 kr, Kaszaniczky Kálmán 50 kr, N. N. 20 kr, Rác János 10 kr, Fraseh Sándor 20 kr, Fülöp Emilia 10 kr, Androvics György 20 kr, Bay Terézia 20 kr, Sümeg János 20 kr, Hengertner Lajos 25 kr, Czimer Sándor, 10 kr, dr. Medvezky Károly 1 frt, Krizsányi Károly 20 kr, Ördög Lajos 10 kr, Keviczky Dániel 20 kr, Páriska Pál 10 kr, Valaki 10 kr, Schvarecz György 1 frt, Altmann Antal 50 kr, ifj. Leidenfrost László 1 frt, Szeremlei Lajos 30 kr, Frommer Samu 50 kr — ösz. összesen 38 frt 5 kr.

Kelt Léván, 1884. január 6. Szemeredy Lajos, gyűjtő.

Irodalom és művészet.

A Magyar Ifjúság Lapja, mely Toldy László szerkesztésében az újévvel megindult, igen alkalmas közlönye az ifjúságnak. Tartalma: Kaczor király (népmese) Pósa Lajostól. — A kis ördög születésnapja, Kalocsa Rózától. — Az év utolsó estjén (rajz, képpel). — A múlt hetekben észlelt égi jelenségek, Szabó Józseftől. — Téli mulatságok (képpel). — A villám-delejes táviró jubileuma. — Földváry Fáyrolé eleme. — Irodalom. — Heti naptár. — Vegyesek. — Sakkrejtély. — Képrejtély. — Az ügyesen szerkesztett ifjúsági közlöny kiállja minden, e nembeti vállalattal a versenyt. Előfizetheti a kiadóhivatalnál, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30 sz., egész évre 3 frt, félévre 1 frt. 50 kr., negyedévre 75 kr.

A Leányvilág című s az újévtől fogva havonként kétszer megjelenő képes lap, Kalocsa Róza jónévi irónéknak szerkesztésében pártoláramlító vállalatként mutatta be magát. A 2. szám tartalma a következő: Huszár Rózsa otthon, elbeszélés. — Sylvester éjjelén, költemény Bolla Jánostól. — Költemény-magyarázat, Kalocsa Rózától. — A tizenkét hónap (rege). — A görögényi várkastély. — Déva vára. — A tündéréknél (Villa Mária után). — Onoktatási levelek a francia nyelvből. — Női kézi munkák. —

Társas játék. — Mit főzünk holnap? — Igen az p a „Hallgass meg“ című újévi kép. — A tartalomról és kiállításról meglátászik, hogy a szerkesztő eltalálja a sorduló leányoknak illő hangot. Kiadója és előfiz. ára ugyanaz, mint a Magyar Ifj. Lapjáé.

A Hazánk című történelmi közlönyre vettük az előfizetési fölhívást, mely lap Abafi Lajos és Szokoly Viktor szerkesztése mellett indult meg az újévvel. A Hazánk különösen Magyarország újabbkori történelmének azon részét kívánja kultiválni, mely a szatmári békekötés által előidézett külsőleg csendes, benn nagy események magyát érlelő időktől a múlt és jelen század alkotmányos küzdelmeit betetőző 1867. évig, vagyis alkotmányunk helyreállításáig terjedő korszak hiteles adatainak tárházát képezi: s arra vállalkozott hogy a „Magyar Történelmi Társulat“ működésének fonalát, mely programmszerűleg 1711-ig terjed, a legújabb időig fogja kinyújtani. E célból az adatok gyűjtésére nagy súlyt fektet a „Hazánk“ mely az itt körvonalzott tér művelését tűzi ki feladatául s ezserént: irói és gyámolítói azok lesznek, kik célját és elveit helyeselve, a magyar történetírás ügyét a jelzett irányban és határok közt szolgálni hajlandók a történelem és hazaszeretet nevében. A Hazánk 1884. elejétől kezdve ötven havi füzetekben jelenik meg (július és augusztus hó kivételével), idónként arckép, vagy egyéb történelmi becsű rajz melléletével. Előfizetheti rá: egész évre 6 frt, félévre 3 frttal, Budapest, Aigner Lajos kiadóhivatalában.

Az **Ország-Világ**, melynek szerkesztését most Degré Alajos kitűnő regényírónk vette át, ez évi első számával várakozásunkat meghaladta. Ugy remek képei, mint gazdag tartalma egyaránt meglepi az olvasót. Az első számban hoz egy történelmi rajzot Jókai tollából Báthory Zsigmondról. Szép költeményt közli Tolnai Lajosnak: „Hová temessetek“; továbbá Irányi Dániel ír benne Teleki László arcképehez korrajzot „Teleki László az ellenzéki körben“ cím alatt. „Török vagy szakad“ ezímen Degré Alajos egy érdekes regényt kezd. Az örök ifjú Teleki Sándor „Egy álarézs bál ezelőtt ngyvenhárom évvel“ fölír tu rajzban ragyogtatja humorát. Székely József velős tollával „Az újvidék-zimonyi vonalrészt bejárását“ közli. Bezerey Pál a panaszvái magyar kir. selyemfonódat ismerteti. A hét történetét Erdélyi Gyula írta. — Előfizetheti Wilkens és Waidl kiadóknál, Budapest, egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

A **Koszoru**, mint a Petőfi-társaság szépirodalmi heti közlönyének f. évi I. száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Az oszlopbáró (regény) Tolnai Lajostól. — Az elvált asszony (francia elbeszélés) írta Tony Revillon. — Volkmann zenéje, írta dr. Jambor Jenő. — Mikszáth új könyvei, írta Tóth Sándor. — Irodalom. — Művészet. — Vegyesek. — Hisszük, hogy a lap cd-

digi barátai a Koszoru-t, mint a magyar szépirodalom egyetlen komolyabb közlönyét, jövőre is rokonszenyűkre s pártfogásukra méltatják, melybe ösztíre lélekkel lehet ajánlani e föltűnést kellő válatlatot. A „Koszoru“ előfizetési ára: egész évre 8 frt. félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Kiadója Aigner Lajos, Budapest.

A Kisdiednevelés című, s a Kisdiednevelők országos egylete által a szülők, kisdiednevelők és a nev írség barátjai számára kiadott szaklap az újévvel XIII-ik évfolyamába lépett; szerkeszti Dömötör Géza óvóképezdei igazgató. A havonként egyszer, egy egész íven megjelenő fontos szaklapot ajánljuk a művelt és tehetősebb családok figyelmébe, mert a benne közölt észszerű és gyakorlati becsű nevelési czikkekből csak haszon háromolhatik hazai kisdiednevelésünkre, miben még mindig hátra vagyunk. — Előfizetheti a közlönyre Koszma Dénesnél, Budapest, óvó-utca, az óvóképezdeben, egy évre 4 frt, félévre 2 frttal.

Nyilttér.*)

Jó tanács

Mindazoknak, kik különösen tllő életmódjuk folytán vértörlobásra, kólikára, székrekedésre stb. hajlandók, szükséges volna, hogy Brandt R. féle svájci labdacok nélkül, melyek előkelő orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint gyorsan s biztosan hatnak — soha se legyenek. E hasznos házi gyógyszer minden gyógyszerártában megszerezhető 70 kr-ért egy dobozzal. Valódiságuk mellett bizonyít a doboz czmlapján levő fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. gyógyszerész névalírása.

Szerkesztői üzenetek.

„Álmélkodás a csókról.“ — Nem közölhető, mert a közönség a csókról nem álmélkodást, hanem elmélkedést olvashat csak élvezettel. Kísértse meg más tárgyról írni lapunkba, az talán sikerülni fog önnek; mert — lássa — valamint a csók, ugy a csókról való értekezés is csak ugy érdekes, ha csatánós; csak villanyos tintába mártott tollal lehet írni e tüzes thézáról.

„Vilma.“ — Megkaptuk. Majd átolvasás után nyilatkozunk róla a legközelebbi számban.

*) E rovát tartalmáért nem felelős a Szerk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

1. vjh. sz./1884.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közlirre teszi, hogy a lévai kir. járásbiróság 3640, 3741, 3677. számú végzése által Back Ph. és fia, Adler és Schlichter és Schlesinger Miksa végrehajtatók javára **Rosenzweig testvérek és Rosenzweig Fanni** ellen **247, 150, és 76 frt. 71 kr.** tőke, ezeknek 6% kamatai és eddig összesen 63 frt. 77. kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kiel. végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és **868 frt 75 kr-ra** becsült: **ruha szövet, vászon, különféle ruha kelme, rövidáru, ablak függöny, asztal kendők, női kendők, ágy- és asztal terítőkből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.**

Mely árverésnek a 3958/1883. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis, **Léván**, alperesek bolti helyiségében leendő eszközlésére 1884. évi **januárhó 18-ik** napjának délelőtti **10 órája** határidőül kitézetik, s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok az árverésen az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megálapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Léván, 1884. évi január hó 7-ik napján.

Hartyánszky Béla,
kir. végrehajtó.

Előfizetési fölhívás

az

„ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY“

X. évfolyamára.

Egyedüli s legrégibb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb **közlönye** az összes magyarországi és a honi **vállalkozókat** érdeklő ausztriai, horvátországi, boszniai s külföldi **árlejtéseknél,** a melyek mindennemű műszaki munkákra, építésekre, kész árr- és mindenféle munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, iparos, kereskedő pályázatával) adás-vételekre, bérletekre stb. vonatkoznak s **hivatalos** és magán, de mindig első forrásokból merítettek.

Kizárólagos közlönye az összes **hivatalos árlejtési kiírásoknak,** amelyek e szaklapban a legkimerítőbben közöltetnek s melyek mellett ezenfölül az előfizető gyors és pontos információk t is kap kívánára a szerkesztőségtől.

E szak lap minden **számottevő** műszaki irodában, gyárban, ipartelepen és műhelyben nélkülözhetetlen s mindennemű hirdetésekre nézve épen elterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható.

Előfizetési ár:

1 évre	6.— frt.
Félévre	3.— „
Negyedévre	2.— „

Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az

5. 12-4

„Árlejtési Közlöny“
kiadóhivatalába, Budapest, Bálvány-utca 3.

Cs. kir. szab. osztrák-magyar államvaspálya-társaság menetterve.

Bécs—Budapest—Orsova között.										
Állomások	Futár- vonat	Sz. v.		Futár- vonat		Sz. v.		Omn.v.		Vegy.
		I. II.	III. o.	I. II.	III. o.	I. II.	III. o.	II. III.	III. o.	
Bécs	indul	8.—	8.35	8.30	8.25+	6.—+	—	—	—	—
Pozsony	érk.	9.40	10.57	5.12	10.57+	8.17+	—	—	—	—
Tótmegyer	indul	9.42	11.6	5.15	11.12	8.17+	—	2.45	—	—
Ersekújvár	indul	11.10	1.35	6.50+	1.39+	—	—	6.12+	—	—
Esztergom-Nána	indul	11.33	2.15	7.13+	2.11+	—	6.—	—	—	—
Szob	indul	12.18	3.29	8.3+	3.30+	—	7.46	5.30+	—	—
Budapest	indul	—	3.49	—	3.52+	—	8.19	6.2	—	—
Budapest	érk.	1.37	5.36	9.29+	5.57+	—	11.—	8.30	—	—
Budapest	indul	—	6.15+	10.10+	6.55	—	2.15	5.20	—	—
Czegléd	indul	—	8.52+	11.35+	9.7	8.—	6.1+	—	—	—
Szeged	indul	—	12.44+	2.2+	2.45	—	—	—	—	3.—
Temesvár	indul	—	—	4.35+	4.17	—	—	—	—	5.45+
Orsova	érk.	—	—	9.26+	10.32	10.35	—	—	—	—

Orsova—Budapest—Bécs között.										
Állomások	Futár- vonat	Sz. v.		Futár- vonat		Sz. v.		Omn.v.		Vegy.
		I. II.	III. o.	I. II.	III. o.	I. II.	III. o.	II. III.	III. o.	
Orsova	indul	4.40+	7.5+	—	—	—	—	—	—	3.15
Temesvár	indul	10.50	12.13+	9.35+	—	—	—	—	—	7.15
Szeged	indul	2.30+	3.4+	1.58+	—	—	—	—	—	—
Czegléd	indul	6.15+	5.45+	6.—	—	—	—	—	—	10.50
Budapest	érk.	8.24+	7.30	8.7	—	—	—	—	—	6.5+
Budapest	indul	9.30+	8.30	9.—	—	—	—	—	—	4.—+
Szob	indul	11.28+	9.1	10.54	—	—	—	—	—	7.19+
Esztergom-Nána	indul	11.55+	10.—	11.38	3.22	—	—	—	—	5.50
Ersekújvár	indul	1.21+	10.58	1.19	4.11	—	—	—	—	7.50+
Tótmegyer	indul	1.38+	11.11	1.39	—	—	—	—	—	5.—+
Pozsony	érk.	4.10+	12.48	4.15	5.44	—	—	—	—	5.25
Pozsony	indul	4.24+	12.51	4.25	5.46	—	—	—	—	8.50
Bécs	érk.	6.20	2.—	6.12+	6.45+	—	—	—	—	7.15

Tótmegyer—Nyitra és Nagy-Tapolcsány között.				
Állomások	Vegyes v.			Vegyes v.
	I. II.	III. o.	I. II. III. o.	
(Bécs felől)	—	—	—	8.35
(Budapest felől)	—	—	—	9.—
Tótmegyer	—	—	—	9.30+
Nagy-Surány	—	—	—	6.45
Nyitra	—	—	—	7.22
Nyitra	—	—	—	2.17
Nyitra	—	—	—	8.55
Nagy-Tapolcsány	—	—	—	3.41
Nagy-Tapolcsány	—	—	—	9.27
Nagy-Tapolcsány	—	—	—	3.53
Nagy-Tapolcsány	—	—	—	11.37
Nagy-Tapolcsány	—	—	—	5.41

Nagy-Tapolcsány—Nyitra és Tótmegyer között.				
Állomások	Vegyes v.			Vegyes v.
	I. II.	III. o.	I. II. III. o.	
Nagy-Tapolcsány	—	—	—	indul
Nyitra	—	—	—	7.—
Nyitra	—	—	—	8.46
Nagy-Surány	—	—	—	3.8
Nagy-Surány	—	—	—	indul
Tótmegyer	—	—	—	8.56
(Budapest felől)	—	—	—	indul
(Bécs felől)	—	—	—	10.20
(Bécs felől)	—	—	—	5.27
(Bécs felől)	—	—	—	érk.
(Bécs felől)	—	—	—	10.45
(Bécs felől)	—	—	—	5.52
(Bécs felől)	—	—	—	indul
(Bécs felől)	—	—	—	1.37
(Bécs felől)	—	—	—	9.29
(Bécs felől)	—	—	—	2.—